

Opplegg til utdrag fra *Pengeboka*

Mål med opplegget

Å vekke elevenes interesse for sakprosa:

- ✓ gjennom at elevene utforsker tekstene
- ✓ gjennom at elevene setter ord på sin personlige leseopplevelse
- ✓ gjennom at elevene diskuterer temaer som tas opp i teksten
- ✓ gjennom at elevene bruker sakprosaetekster som inspirasjon og modell for egne tekster
- ✓ gjennom at elevene reflekterer kritisk over tekstenes påvirkningskraft og troverdighet
- ✓ gjennom at elevene bruker sakprosaetekster som inspirasjon og modell for egne tekster

Før lesing

I læringspar

- Denne teksten er et utdrag fra *Pengeboka*. Har noen av dere hørt om den før, eller kanskje lest den? Hvis dette er tilfelle, fortell hva du synes om boka.
- Se på tittelen og omslaget, og les ingressen. Hva slags forventninger får du til utdraget?
- Undertittelen på boka er «Tjene, spare, bruke, flytte hjemmefra». Høres noe av dette interessant ut?
- Tittelen på boka er et ordspill. Kan du forklare ordspillet?
- Har du eller har du hatt jobb før? Kanskje du har vært barnevakt eller hundepasser? Har du deltatt på Operasjon Dagsverk? Hatt arbeidsuke på skolen? Fortell om dine erfaringer.
- Ifølge forlaget er denne boka en «håndbok». Finn informasjon om denne sjangeren.
- Hva er LO? Søk det opp dersom dere ikke vet.

Underveis

Individuelt

- Noter eller marker i teksten hvilke tips i teksten som var nye for deg, og hvilke du allerede visste. Forbered deg på å dele dette med klassen.
- Marker ord i teksten du ikke forstår eller lurer på.

Etter lesing

I læringspar

- Hva slags forventninger har du til resten av boka etter å ha lest utdraget? Forklar.
- Var teksten interessant eller ikke? Begrunn svaret.
- Lærte du noe nyttig i utdraget? Forklar.
- Samsvarer teksten med det du fant ut om hva en «håndbok» er?
- Hva burde en arbeidskontrakt inneholde ifølge teksten?

Klassediskusjon

- I teksten står det at «all erfaring er god erfaring». Er du enig med det? Hvorfor/hvorfor ikke?
- Hvis noen i klassen har søkt jobb før, hvordan samstemmer teksten med deres egen erfaring? Gjorde du noen av tingene som står i teksten, eller kanskje noe som ikke er nevnt?
- I teksten står det at ikke alle stillinger lyses ut, og at man kan få disse jobbene via familie, venner og bekjente. På bakgrunn av dette, tror du det er lettere for noen å få jobb enn for andre? Forklar.
- Det kan være vanskelig nok å balansere skole og fritid som det er, uten en deltidsjobb på siden. Føler du et press på å jobbe ved siden av skolen eller i ferier, eller ikke? Synes du ungdom burde jobbe ved siden av skolen i det hele tatt?
- Har dere sett poster hvor folk gir råd til jobb, personlig økonomi og investering på sosiale medier? Fortell. Er disse personene alltid til å stole på?
- Utdraget nevner Bill Gates og Kylie Jenner som eksempler på folk som ble millionærer som ungdom. Begge kommer fra velstående familier. Tror dere det hadde en betydning for rikdommen deres, eller oppnådde de millionærstatusen kun ved hjelp av hardt arbeid?

Videre

- Sjekk om *Pengeboka* er tilgjengelig på biblioteket og les hele boka. Gå inn på denboka.no, finn *Pengeboka* og del din mening om boka.
- Skriv din egen CV ut ifra tipsene som står i utdraget, og informasjon på nettet. Du kan også finne maler på nettet.
- Det er mange som deler tips om personlig økonomi på sosiale medier. Såkalte «finfluensere». Det er viktig å være kritisk til råd man får på sosiale medier om personlig økonomi. Finn ut bakgrunnen til forfatterne bak *Pengeboka* (Beate Engelschiøn og Jenny Lund). På bakgrunn av

det du finner, tror du de er til å stole på angående personlig økonomi? Begrunn svaret.

- Mange lager podkast hvor de gir råd om personlig økonomi. Kanskje du har sett klipp på TikTok eller kanskje du følger med på en slik podkast selv? Lag en parodi på slike podkaster hvor dere gir dårlige råd om pengebruk. Dere kan ta opp lyd eller video med mobilen. Vis opptaket til klassen og forklar hvorfor rådene er dårlige i etterkant.